

Broj: I-NM-1-44/11
Dana: 12.10.2011.
NOVI SAD

Pokrajinski ombudsman, na osnovu člana 33. i člana 35. Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu («Službeni list APV», br. 23/2002, 5/2004 i 16/2005 i 18/2009), direktoru Srednje mašinske škole u Novom Sadu, Ministarstvu prosvete, Školska uprava Novi Sad i Gradskoj upravi za obrazovanje, Odsek prosvetne inspekcije Novi Sad upućuje sledeću

PREPORUKU

Potrebno je da direktor Srednje mašinske škole u Novom Sadu, Ministarstvo prosvete, Školska uprava Novi Sad i Gradska uprava za obrazovanje, Odsek prosvetne inspekcije Novi Sad u okviru svojih nadležnosti sprovedu postupke u kojima će se, pored utvrđivanja odgovornosti J. P. I., zauzeti stav i o podobnosti iste za rad sa učenicima.

Pokrajinski ombudsman smatra da se postupak J. P. I., profesorke engleskog jezika u Srednjoj mašinskoj školi u Novom Sadu, ne može tretirati kao njen privatni čin, te da isti ne može ostati bez posledica.

Gore navedeni organi će o ishodu postupka, kao i o preduzetim merama obavestiti Pokrajinskog ombudsmana u roku od 15 dana od dana prijema ove preporuke, a u skladu sa članom 33. Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu.

OBRAZLOŽENJE

Nakon izveštavanja medija o istupu J. P. I., profesorke engleskog jezika u Srednjoj mašinskoj školi u Novom Sadu, kojim se na njenom profilu na društvenoj mreži Fejsbuk pripadnicima raznih manjinskih društvenih grupa osporavaju njihova prava, Pokrajinski ombudsman je u skladu sa članom 20 stav 2 Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu («Službeni list APV», br. 23/2002, 5/2004 i 16/2005 i 18/2009) po službenoj dužnosti pokrenuo postupak u navedenom slučaju.

Pokrajinski ombudsman je ovim povodom zatražio izjašnjenje od direktora Srednje mašinske škole u Novom Sadu, gradske Prosvetne inspekcije, kao i Školske uprave Ministarstva prosvete, jer je našao da okolnosti slučaja i dokazi dovode do uverenja da postupak profesorke predstavlja povredu ljudskih prava.

Pokrajinski ombudsman svoju nadležnost za postupanje zasniva na članu 1 Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu, koja uređuje da se Pokrajinski ombudsman kao nezavisan i samostalan organ, stara o zaštiti i unapređenju ljudskih prava i sloboda svakog lica zajemčenih Ustavom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, zakonom i propisima Autonomne Pokrajine Vojvodine.

Na osnovu svoje istrage Pokrajinski ombudsman je zaključio sledeće:

J. P. I. je na **javnoj** društvenoj mreži otvoreno i nedvosmisleno pozivala na netrpeljivost i nasilje nad pripadnicima manjinskih društvenih grupa. Činjenica da se ona bavi profesijom čiji osnovni cilj sem obrazovanja jeste **vaspitanje** učenika, dodatno povećava njenu odgovornost. Profesorica ne poriče da je preko Fejsbuk stranice komunicirala i sa svojim učenicima, što znači da je bila svesna da izneti stavovi ne mogu predstavljati samo njeno privatno mišljenje. Sa stanovišta društva odgovornost profesora je mnogo veća nego drugih građana, njeni đaci su većinom maloletni, kojima profesori često predstavljaju uzor, koga oponašaju.

Zabrana diskriminacije proisana je i samim **Ustavom Republike Srbije** ("Sl. glasnik RS" br. 98/2006). Prema stavu 3 člana 21 Ustava "Zabranjena je svaka diskriminacija, neposredna ili posredna, po bilo kom osnovu, a naročito po osnovu rase, pola, nacionalne pripadnosti, društvenog porekla, rođenja, veroispovesti, političkog ili drugog uverenja, imovnog stanja, kulture, jezika, starosti i psihičkog ili fizičkog invaliditeta."

Član 11 **Zakona o zabrani diskriminacije** ("Sl. glasnik RS" br. 22/2009) glasi: "Zabranjeno je izražavanje ideja, informacija i mišljenja kojima se podstiče diskriminacija, mržnja ili nasilje protiv lica ili grupe lica zbog njihovog ličnog svojstva, u javnim glasilima i drugim publikacijama, na skupovima i mestima dostupnim javnosti, ispisivanjem i prikazivanjem poruka ili simbola i na drugi način", dok član 13 istog zakona u tački 1 kao teške oblike diskriminacije navodi sledeće: "izazivanje i podsticanje neravnopravnosti, mržnje i netrpeljivosti po osnovu nacionalne, rasne ili verske pripadnosti, jezika, političkog opredeljenja,

pola, rodnog identiteta, seksualnog opredeljenja i invaliditeta;" Pomenuti zakon nadalje reguliše i zabranu diskriminacije na osnovu vere, pola, seksualne orijentacije, diskriminaciju nacionalnih manjina.

Najvišim pravnim aktom pokrajine, **Statutom AP Vojvodine** ("Sl. list AP Vojvodine, br.17/2009) takođe je propisano da višejezičnost, multikulturalizam i multikonfesionalizam predstavljaju opštu vrednost od posebnog značaja za AP Vojvodinu. Član 20 Statuta propisuje sledeće: " Pri vršenju poslova iz nadležnosti AP Vojvodine, svi građani su jednaki u pravima i dužnostima, bez obzira na rasu, pol, mesto rođenja, jezik, nacionalnu pripadnost, veroispovest, političko ili drugo uverenje, obrazovanje, socijalno poreklo, imovno stanje ili koje drugo lično svojstvo. Zabranjena je svaka diskriminacija, neposredna ili posredna, na bilo kom osnovu, a naročito na osnovu rase, pola, nacionalne pripadnosti, socijalnog porekla, mesta rođenja, veroispovesti,

političkog ili drugog uverenja, imovnog stanja, kulture, jezika, starosti i psihičkog ili fizičkog invaliditeta.

Zabrana diskriminacije je između ostalog propisana i normativnim aktima Srednje mašinske škole (član 55 Pravila ponašanja nastavnika).

Pokrajinski ombudsman je stanovišta da je potrebno nedvosmisleno ustanoviti da li je osoba za koju se osnovano sumnja da je na društvenoj mreži širila nacionalnu i versku netrpeljivost, kao i diskriminatorne stavove prema polnoj i rodnoj pripadnosti, odnosno prema seksualnoj orijentaciji, podobna da predaje učenicima kojima ujedno predstavlja i uzor. Oспорavanje prava pripadnicima različitih manjinskih i marginalizovanih grupa jeste čin povodom kojeg nadležni organi moraju sprovesti postupak utvrđivanja odgovornosti.

S poštovanjem,

**ZAMENICA
POKRAJINSKOG OMBUDSMANA**

Eva Vukašinović

Dostaviti:

1. Direktor Srednje mašinske škole u Novom Sadu
2. Ministarstvu prosvete, Školska uprava Novi Sad
3. Gradskoj upravi za obrazovanje, Odsek prosvetne inspekcije Novi Sad
4. Arhivi